24 üncü Sene — Cumartesi 14 Mart 1931 — No.—2399

Karagöz

Abone: Türkiye için seneliği 3 liradır Ecnebi memleketler için dolar kabul edilir.

Müdür ve Başmuharriri **Orhan Seyfi** Müessisi Ali Fuat Bey merhum

İdarehanesi: İstanbul Vilâyeti karşısındaki hususî daire: Telefon: İstanbul: 413

Nushası 3 Kuruş — Cumartesi, Çarşamba günleri çıkar — Nushası 3 Kuruş

Bulgar - Yunan hududunda tekrar müsademe oldu!

Karagöz – Ey komiteciler, ilkbahar yaklaştı diye kanınız debreşmesin. Şu bombayı bir patlatırsanız, bunun ateşi yalnız sizi değil dünyayı sarar ha!

Para alıp verenler!

Hükûmet rehin mukabilinde para veren müesseseler için bir nizamname hazırlıyor. Bu nizamnamede bu türlü müesseselerin senede yüzde 9 dan fazla faiz almamalarını ve en aşağı (5,000) lira sermayeleri olmalarını emrediyor. Bunlar halkın çok lehine düşünülmüştür. Yalnız bu günkü şeraite göre senede yüzde 9 faizle para veren bulunacak mı acaba? Orası biraz şüphelidir. Bunlardan başka darda kaldıkça maaş cüzdanlarını sarraflara kırdıran mütekaitler, dullar, yetimleri de düşünmelidir. Bu zavallılar ne kadar kontrol edilirse edilsin murabahacı sarrafların elinde esir oluyorlar. Acaba böylelerine ihtiyaçlarını gösterir resmî vesikalarla Emniyet sandığı gibi bazı müesseselerden cüz'î faizle para ikraz ettirmek mümkün değil midir? Böyle bir tedbir yapılırsa bu zavallılar sarrafların elinden büsbütün kurtulup Hükûmete duacı olurlar.

Hacıyvat — Karagözüm, gene Yunan Bulgar hududunda silâh patladı. Bunlar hayır alâmetleri değil galiba!

Karagöz — Balkanlarda silâh sesi eksik olmaz, oraları komitacıların yatağıdır.

H — Hatırlayorsun ya, dünyayı kana boyayan büyük harpte böyle bir silâh patlamasından çıkmıştı!

K — Öyle ama, harp çokeskidenberi hazırlanmıştı, bir kıvılcım sıçrayınca barut ateş aldı, dünyayı yaktı!

H — Şimdi de öyle olmuyor mu!

K — Bak bunda haklısın! bu günde milletler var kuvvetlerile harbe hazırlanıyorlar, yani evvelki fıçı gene barutla doluyor, mazallah birgün bir kıvılcım sıçrarsa dünyanın hali dumandır ha!

H — Ne yapmalı?

K — Yapılacak şey, harp hazırlıklarını durdurmak, devletler arasında sulhu kuvvetlendirmek, ihtilâfları sulhan halletmek yollarını bulmaktır, amma bu işler göründüğü gibi kolay değil!

Beyahu!

Bu yılda ekini güzelce biçip,
Savurup anbara atsak beyahu!
Çınarın altında ayranlar içip,
Neş'eyi sürura katsak beyahu!

❁ ❁

Gelmesek kış günü geçimde dara,
Dayansak buğdaylar dolu anbara,
Fazlayı getirip çarşı pazara,
Bir tatlı kâr ise satsak beyahu!

❁ ❁

Yayılsa sağmallar, kişnese taylar,
Bir neş'e içinde geçse şu aylar,
Ayırıp kazançtan yarına paylar,
Sürekli keyifler çatsak beyahu!

❁ ❁

Kursak da köyler yuca hanları,
Savursa fabrika gök dumanları,
İş ile geçirip şu zamanları,
Varlığın zevkini tatsak beyahu!

❁ ❁

Çileli! Çoğaltıp alan, satanı,
Taktirle yadetsek para tutanı,
Nurlara garkolmuş görüp vatanı,
Uzanıp huzurla yatsak beyahu!

Çileli

Doğrusu budur!

Son günlerde fırınlardaki ekmekler teftiş edilmiş, 700 ekmek müsadere olunmuş ve on bir fırıncı cezalandırılmış.

Demek ki bu fırıncılar fırsat buldukça ihtikâra kaçıyor, hileye sapıyorlar. Yanık, bozuk, noksan ekmek çıkarıyorlar. Bunların önünü almak için sürekli ve sıkı bir kontrol lâzım.

Namusile iş gören doğru fırıncılara diyeceğimiz yok, onlarda bu memleketin evlâdıdır. Haksız muamele görmelerini hiçbir vakit istemeyiz. Fakat böyle hile yoluna sapanların da hakkından gelmeli!

FIKRA

Şu herifin elinden!

Vaktile İzzet mollayı bir ziyafete çağırırlar. Tesadüfen yanına buğazına düşkün obur bir herif oturur. Herif çorbadan itibaren bütün ortaya konan yemekleri siler süpürür.

Sıra tatlıya gelir büyük bir kayık tabağı içinde elmasiye denilen tatlıyı ortaya korlar. Obur herif hırs ile kaşığı elmasiyeye daldırdığı gibi koca bir parça sıçrayıp İzzet mollanın üzerine düşer. İzzet molla parçaya hitaben:

— A mübarek! der şu herifin elinden bana değil Allaha sığın!

Hesapsız işler!

İstanbul belediyesi elektrik şirketile anlaştı ve şehrin lâmbasız olan sokaklarını aydınlatmak için sokaklara beş yüz lâmba daha takılmasını kararlaştırdı. Allah razı olsun. Yalnız bu takılan lâmbaların bazıları tam yerine takılmıyor. Meselâ Beşiktaş'ta yeni mahallede bir çeşmenin yanına bir lâmba asılmış, bu lâmba karşı tarafa duvar dibine konulsaydı bütün mahalle istifade edecekti. Lâmbanın oraya takılmasının esbabını anlıyamadık. Bu lâmbalar takılırken bir memur bulunsa da şirketin adamları bildikleri gibi iş yapmasalar olmaz mı? Bu hem belediyenin varidatına dokunur, hem de halkın keyfini kaçırır yahu!

Karagözün tefrikası No. 16

(Her hakkı mahfuzdur)

Tahir o gece rahat, sakin bir uyku uyudu. Ertesi günü, akşama kadar, süt ninesine saz çalıp, türkü söyledi. Gece yarısı gene evden çıkıp, mermer köşke gitti. Zühre gene onu bekliyordu. Uzaktan uzağa bir birlerini tanıdılar. Kimseye duyurmamak için yavaş bir sesle konuşmağa başladılar.

Zühre evelden bir ip hazırlamıştı. Aşağıda kapıcılar ve hizmetçiler olduğu için Tahir'i doğrudan doğruya içeri alamazdı. Bu iple onu yukarı çekmek, pencereden sokup, odada baş başa oturmak istiyordu.

Dadısının ellerine sarılıp:

— Kuzum, dadıcığım! Tahir'in sokaktan benimle konuşması tehlikelidir. Onu içeri alalım!

Diye yalvarmağa başladı. İki sevdalının pencereden görüşmesine bile razı olmayan dadı bu teklifin üzerine kızdı:

— Sen çıldırdın mı? Onun içeri girdiğini kapıcılar gidip saraya haber vermezler mi?

Diye bağırdı. Fakat Zühre o kadar yalvardı ki, Nihayet zavallı ihtiyar kadın razı oldu. İpin bir ucunu Tahir'e attılar. Genç âşık onu beline bağladı. Zühre ile dadısı güç hal ile onu yukarıya çektiler.

O gece, sabaha kadar baş başa iki senelik hasretin acısını çıkardılar. Ufukların ağarmağa başladığı bir zamanda, Tahir yerinden fırlayıp pencereden atladı. Henüz güneş doğmak üzere idi ki, süt ninesinin evine yetişebildi.

Ertesi gece, daha ertesi gece mermer köşke iple çıkıp, bu minval üzere tamam bir ay rahat rahat sevgilisini gördü.

Fakat bir gece, aksi bir tesadüf bütün işi meydana çıkardı:

Tahir gene gelmiş, iple pencereye tırmanıyordu. Mermer köşkün uşaklarından biri siyah bir insan gölgesinin pencereden içeriye girdiğini gördü. Hemen bağırıp bütün hizmet-

MONOLOK

Hüner lâzım!

Ne dersiniz şu işe? Yeni güzellik kraliçesi Naşide Saffet hanım intihap edilince gazetelerde resimlerini görüp "Hiç güzel değil!„ demiştik. Bir çokları:

— Yahu, neden bu hanımı gönderiyorlar? Başka bulamadılar mı?

Diye söyleniyordu. Naşide Saffet hanım Avrupa'ya gitti, orada çekilmiş resimleri gelmeğe başladı. Bu sefer bunu görenler:

— Aman ne güzelmiş, ne şirinmiş! diye söylenmeğe başladılar. Naşide Saffet hanım değişmedi ya, o, ne ise gene odur, fakat fotograflar değişti. Avrupa'daki san'atkâr fotoğrafçılar bir kadını güzel göstermek için nasıl fotoğraf çekileceğini biliyorlar. Resimler bu san'atkârların elinden çıkınca aynı hanım başka bir hanım oldu.

Görüyorsunuz ya, kuru güzellik para etmiyor. Hüner de lâzım! Avrupa güzelleri zannedermisiniz ki yalınız kendi güzelliklerile o tesirleri mi yapıyorlar; onlar bakmasını, gülmesini, durmasını, yürümesini, konuşmasını biliyorlar. Bu suretle güzelliklerini bir misli daha artırıyorlar. Zamanımızda her şeyde hüner lâzım, fotoğrafçılıktan tutunuzda, güzellik kraliçeliğine kadar hüner sahibi olmak icap ediyor, hünersiz san'at para etmediği gibi hünersiz güzele güzel demiyorlar vesselâm!

Yeni meb'uslar

Meb'usluk için fırkaya müracaatlar binleri geçiyormuş. Eski meb'uslardan pek azı müstesna olmak üzere diğerleri kâmilen tekrar meb'us olmak istiyorlar. İstanbul (18) meb'us çıkarıyor. İntihaba 5 Nisanda başlanacak henüz yeni meb'usların kimler olduğu kararlaştırılmış değildir. Bazı isimler söyleniyorsa da bunlar bir tahminden ibarettir. Yalnız geçen defa da söylediğimiz gibi yeni meb'usların bilhassa inkılâp fikirlerini hazmetmiş mefkûre sahibi gençlerden intihap edilmesi çok muhtemeldir. Halk Fırkasında büyük bir faaliyet var. Umumî kâtipliğe sabık Nafıa Vekili Recep Bey geldi. Saffet Bey mühim bir vazifeye tayin edilmek üzeredir. Recep Bey çok azim sahibi çok kudretli, çok meziyetli bir idare ve inkılâp adamıdır. Fırkanın yeni umumî kâtibini tebrik eder, vatan için hayırlı hizmetler dileriz.

Hayırlı işler!

Bu sene yeniden şehirde 18 ilk mektep yapılacak, gelecek ders senesinde İstanbul'da mevcut ilk mekteplerde 40 şube daha açılacak. Bunlardan başka ayrıca millet mektepleri var ki orada okuyanlarda ders saatleri haricinde mevcut mekteplerden istifade ediyorlar, Memleketimizde mekteplerin çoğalması ve okuyanların artması hayra alâmettir. Bu tarzda çalışmıya devam edersek beş on sene sonra yurdumuz nura gark olacaktır. Çok şükür!

Eski hamam eski tas!

Belediyenin yeni gelen beş aylık bütçesine nazaran yolların yapılması için 7 bin lira ayrılmış. Bu para mevcut yolların tamirine bile yetmiyeceğinden bu sene yeniden hiçbir yol açılmasına imkân kalmamıştır. Demek yeni yol yapılmıyacak, eskilerde tamir edilmiyecek. O halde şimdiki bozuk kaldırımlara dikkatle basalım. Onlarda elimizden giderse vay halimize!

Bir iflâs haberi daha!

İstanbul meb'usu Hüseyin beyin bir milyon liradan fazla borç altına girip iflâs ettiği söyleniyor. Gerçi iflâsına henüz karar alınmamıştır. Fakat ticaret odasındaki kaydına işaret edilmiştir. Piyasanın kararsızlığı ve bizim tüccarlarımızın büyük işlere atılması bazılarını iflâs tehlikesile karşılaştırıyor. Namuslu ve değerli bir Türk tüccarı olan Hüseyin beyin tekrar işlerini yoluna koymasını temenni ederiz.

Yapılacak işler!

Bu yıl mahsulâtımızın gene feyizli ve berektli olduğunu işidiyoruz. Kışın hafif geçmesi ekinlerin çabuk yetişmesine yardım etti. İşallah yüzümüz gülecek. Fakat bu elde edilen mahsulü satmayı bilsek. Köylüye yardım etmek lâzım. Yolunu yapmalı, bozuk köprüsünü tamir etmeli, hayvanlarına baktıracak baytarlar göndermeli, devlet demir yolları tarifeleri indirmeli, onların öteye beriye mal göndermelerine yardım etmeli ki alış veriş yolları açılsın.

çilere haber vermek istedi. Fakat aklını başına toplayıp, bu işin ona pahalıya mal olacağını anladı. Bu gölgenin Tahir olduğunu ve onu ele verdiği taktirde Zühre sultanın ergeç ona bir fenalık yapacağını düşündü. Münafık herif koşup Arap köleye haber verdi.

Bu haberi alan arap köle hiddetinden küplere bindi. Tahir'in Mardin kalesinin demir kapıları, silâhlı askerleri arasından nasıl olup ta çıkabildiğine hayret ediyordu. Ertesi gece fellah, mermer köşkün karşısında gizli bir köşeye sindi. Evet, uşak yalan söylememişti. Tamam gece yarısı Tahir gelip pencereden içeriye girdi. Fellah hemen içeriye koşup bu haberi hanım sultana eriştirdi. İkisi de ne yapacaklarını şaşırıp, padişaha koştular. Fakat padişah uyuduğu için yarın bir tedbir almak üzere, sabahı beklediler.

Sultan hanım, sabahleyin bu haberi padişaha yetiştirdi. Padişah fena halde kızıp, arabı çağırdı:

— Bire fellah! yoksa iftiramı ediyorsun? Ben Tahir'i "Mardin kalesine„ hapsettirmiştim. O yüksek duvarların üstünden değil insan, kuş bile aşamaz!

Diye bağırdı.

Fesat kalpli arap köle yerlere kapanıp:

— Aman, padişahım! dedi, nasıl olurda sizin terbiyenizle büyüyen bendeniz iftira atabilirim. Yemin ederim ki Tahir'i gözlerimle gördüm. Arkasında sırmalı, süslü esvaplar vardı. Yukardan atılan bir ipe sarılarak mermer köşkün en yüksek bir penceresine tırmanıp içeri girdi. Dinledim, biraz sonra köşkten saz sesleri aksetmeğe başladı. Sabaha kadar böyle zevku sefa ettiler. Şafak sökerken hain herif gene ipe sarılarak aşağı inip, savuştu!

Bu sözleri dinliyen padişah ateş püskürüyordu:

— Madem ki Tahir'i gözlerinle gördün, niye saldırıp tutmadın?..

Diye arabın üstüne yürüdü. Eli, ayağı titremeğe başlayan fellah:

— Efendimiz! ben, Tahir'in ne kuvvetli bir adam olduğunu bilirim. Muhakkak canıma kıyardı!..

Diyerek tekrar yerlere kapandı. Bunun üzerine padişah:

— Bitmedi —

MEMLEKET HABERLERİ

Kahraman Jandarmalarımız

Giresun Jandarma mektebinin kahraman ef adı ile yiğit zabitleri bir arada Foto: Sabri

Genç Mekteplilerimiz

İstanbul erkek lisesi mezunları cemiyeti kongrasında genç mekteplilerimiz

İntihap Hazırlıklarından

İstan .da yeni mebus inti abı hakkı da görüşmek üzere içtima eden encümen azaları

Bir İntihar Vak'ası

Kalbine bıçak saplamak suretile intihara teşebbüs eden mektepli Feridun efendi Cerrahpaşa hastahanesinde

İntihap Hazırlıklarından

İntihap için muhtarlar mahallelerde nüfus kaydederlerken

Çalışkan Müvezzilerimiz

Burdurda Karagözü en çok dağıtan müvezziimiz Talat efendi

Hediyelerimiz

21 : 115 : Diş macunu — İstanbul erkek lisesi 2nci sınıf 2nci şubeden 154 Yusuf Ziya efendi

22 : 132 : Krem — Üsküdar Hubyarda Toygar Hamza mahallesi 71 Ganime H.

23 : 717 : Tarak — Tophane Alipaşa değirmen sokak No. 13 Hal. efendi

24 : 571 Mendil — Samsun Çarşamba oteli s.ibi Ahmet Halis e.ndi

25 : 23 Diş fırçası — S.atya kilise karşısına numara 6 İsmet h.nım

26 : 45 Kolonya — Selimiy Harem caddesi nu.ara 55 Bedriye N.cit hanım

27 : 6 : Çay — Senben.a birinci ihzari .mail Mehmet ef.di

28 : 45 : Tıraş takımı — Kasımpaşa Kulaks.yağmaz sokak nu.ra 10 Hasan ka.ı

29 : 65 Çorap — Sultan.m No. 13 A. Did hanım

30 : 34 Ayna — Çarşık. nakkaşlar numara 4 köseleci Kirkor.ndi

— Bitmedi —

Çocuklarınıza en münasip hediye

İş Bankası Kumbaralarıdır.

SİNEMA

Jan Diks

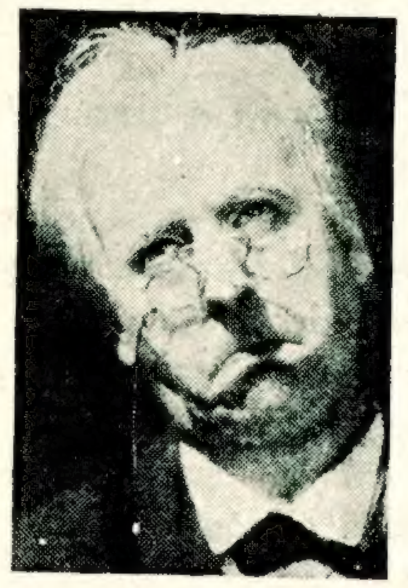

Jan Diks yüz değiştirmek san'atında çok muvaffak olan bir artisttir. Her yaptığı filmde başka bir tip yaratır. Son zamanlarda şehrimizde oynanan "Maznun, ayağa kalk!„ filminde Jan Diks bir müzik hol rejisörü rolü yapmıştır. Rejisör filmin kahramanıdır. Jan Diks'in dercettiğimiz resmi de bu san'atkârın çehre boyamak ve değiştirmekte üstat olduğunu gösteriyor.

Lilian Rot

"Serseri Kral„ ve Moris Şövalye'nin "Aşk Resmigeçidi„ filminde gördüğümüz Lilian Rot'u tanıdınız değil mi? Lilian Rot canbaz rakıslarında çok muvaffak olur. Bilhassa Aşk Resmigeçidi'nde Moris Şövalye'nin uşağı ile birlikte yaptığı danslarda çok hünerli bir canbaz olduğunu meydana koymuştur. Dercettiğimiz Lilian'ın komik bir dansını gösteriyor.

Tayyareci Karısı Sinema Yıldızı

Geçenlerde Atlantik'i geçmeğe muvaffak olan Fransız tayyarecisi Kost'un karısı Kost Mari sevimli bir sinema yıldızıdır. Tayyareci Kost Amerikaya gittiği zaman arkasından karısı da gitmiş ve orada kocası için yapılan merasimde bulunmuş ve pek beğenilmişti. Mari Kost sinemacılığa yeni başladığı halde az zaman zarfında haylı şöhret kazanmış ve bir çok filmlerde ince san'atını ve güzelliğini taktir ve teslim ettirmiştir. Mari Kost'un son filmi "Meçhul kadına söylenen şarkı„ dır. Bu yeni film güzel san'atkârın en iyi eserlerinden biri olmuş ve tam bir muvaffakiyet kazanmıştır. Tayyareci Kost'un Bahrimuhiti geçmek suretile kazandığı muzafferiyet karısının daha çok tanınmasını mucip olmuştur.

Lupe Velez'le Jon Holland

"Sokak Zanbağı„ , "Kurdun Şarkısı„ gibi filmlerde emsalsiz bir artist olarak temeyyüz eden ve tatlı sesini dinleten Meksika'lı sinema yıldızı Lupe Velez "Cenup memleketlerinin seması altında„ isminde yeni bir film daha çevirdi. Lupe Velez çok şuh, çok işvekâr, kanı çok sıcak bir artisttir. Bu son filmde Lupe Velez sevimli artist Jon Holland'la birlikte oynuyor ve Meksika dilberine lâyık bir eş olduğunu ispat ediyor.

Şikâyetler

Yazık beyahu!

§ Antalya'nın Gündüz bey karyesinden Ali oğlu İbrahim efendi gönderdiği mektupta diyor ki:

— Üç sene evvel Malatya'da Adıyaman ciheti telgraf hat memuru idim. Dünyanın en müthiş bir yeri olan Su batan dağı benim hududum dahilinde idi. Burada hiç kimsenin yapamıyacağı vezaifi kendi dirayetimle yalnız başıma yaptım. Üç senedenberi tekaüde sevkedildiğim halde tekaüdiyemi vermediler. On kişiden ibaret olan efradı ailem sefil ve perişan bir haldedir. Halimi kime arz edeyim.

Karagöz — Bu zavallı adamın tekaüt muamelesini derhal yapıp bitirmek lâzımdır. İşinden olmuş, maaşı kesilmiş oldukça yaşlı ve aile sahibi olan bir emektar memurun bu hale düşmesi çok acıklıdır. Posta müdürü umumîsinin nazarı dikkat ve merhametini celbederiz.

Sıhhî Nasihatler

Yazan: Doktor hafız Cemal

88 — Merdivenleri, yokuşları her gün çabuk çabuk çıkanlarda (kalp) büyür, tevessü eder. Nihayet daimî çarpıntıya, nefes darlığına ve hakikî uzvî kalp hastalığına uğrarlar.

89 — Çok bozuk içki kullananları hekimler (yarım akıllı) sayarlar ve timarhaneye namzet bilirler.

90 Sıcak hamamdan çıkar çıkmaz soğuk su içenler şifayı değil belâyı bulup hastalanırlar.

91 — Firengi, belsoğukluğu hastalıkları yalnız zaifları değil, en kuvvetli insanları da ölümün pençesine düşürür.

92 — (Tifo) hastalığı mundar sular, iyi yıkanmamış meyvalar, salatalıklar ve (tifo) lu hastaların kazuratı ile insandan insana geçer.

TÜRKİYE
SANAYİ ve MAADİN
BANKASI
Fabrikalarına ait
YERLİ MALLAR PAZARI
İstanbul, Bahçekapı birinci vakıf han telefon: İstanbul, 517
Mağazada münhasiren yerli fabrikalar mamulâtından ipekliler ve döşemelikler, yünlüler, battaniyeler, kostümlük kumaşlar, şallar, ipekli mendiller, ince ve kalın bezler metin ve zarıt bavul ve çanta kunduralar ve saire toptan ve perakende olarak satılır

İngiliz Hafiye Teşkilâtında Çalışmış

Bir Casus Kadının Hatıraları

Burada okuyacağınız şeyler uydurma değildir, tamamen doğrudur

Karagözün Tefrikası No. 26

Bütün bu ittihamların altında ezilmiş gibidim. Fakat metanetimi bozmadım.

— Yalan... Yalan... Diye bağırdım. Uydurun bakalım... Daha neler uyduracaksınız? Siz çıldırmışsınız vallahi. Ben İngiliz tabiiyetindeyim. Memleketimin mümessilleri huzuruna çıkarılmamı isterim. Bu hususta ısrar ediyorum.

— Ya.. Demek itiraf etmiyorsunuz... Peki istediğinizi yapalım.

Masasının başına oturup bir zil düğmesine bastı.

Derhal odaya bir nöbetçi girdi.

— Bana İngiliz zabitini gönderiniz.

Biraz sonra geri geldi, Yanında sivil kıyafette bir adam vardı. Gözlerime inanamıyordum. Ağzım bilâ ihtiyar açıldı. Bağırmamak için kendimi güç zaptettim. Sivil zabit biraz evvel neşeli halinde Fransız zabitinin yaptığı gibi gülümsiyerek önümde eğildi. Gayet dostane bir tavurla bana elini uzatarak:

— Vay, Mis Eva! Ne alemdesiniz bakalım, dedi.

Yerimden fırladım. Gözlerim yaşarmış bir halde adamın üstüne atıldım.

— Aman yarabbi! Çok şükür kurtuldum... Beni kurtardınız Miralay. Allah sizden razı olsun!

Odanın öteki tarafından Fransız zabitinin sesi yükseldi:

— Görüyor musunuz, matmazel söylediklerim nasıl doğru çıktı? Siz casussunuz. Amirinizi görür görmez tanıdınız!.

Fransız zabiti gülmekten katılıyordu. Ben miralayın gözünün içine bakıyordum. O bir baba tavrile:

— Haydi haydi, üzülmeyin... Dedi. Bütün bunlar bir komediden ibaretti. Biz adamlarımızı tecrübe etmek için arkadaşlarımızın yardımile bazen böyle oyunlar oynarız. Yerin kulağı var derler. Merak etmeyin. Sizin C. Z. 211 olduğunuzu alâkadarlardan başka kimse haber almadı.

Bunun üzerine Fransız zabiti yanıma yaklaştı:

— Matmazel, dedi. Yaptığımız şu lâtifeyi affediniz. Ben kendi hesabıma bundan çok memnunum. Bu vesile ile sizi tanımak ve cesaretinizi taktir etmek fırsatına nail oldum.

Kendisine elimi uzattım. Elimi gayet nazikâne bir tavurla tutup öptü. Ben o kadar memnundum ki şayet yanağımı da öpse sesimi çıkarmıyacaktım!..

Hemen o akşam Paris'e hareket ettik.

Bundan sonra ne yapacağımı bilmiyordum. Vazifem bitmişti. Fakat ilk muvaffakiyetim çok kârlı olmuştu. Fransız payıtahtında hiçbir şey yapmadan rahatça yaşıyabilirdim.

Fakat maceraya susamıştım. Sonra kabil olduğu kadar itilâf devletleri davasına hizmet edeceğime dair Brett'e yemin etmiştim. Tehlikesiz hayat bana tatsız geliyordu. Macera içinde yuvarlanmak insana emsalsiz bir keyif veriyordu. Bu keyfi tattıktan sonra artık tiryakisi olmuştum.

İngiliz sefarethanesine geldiğim zaman ortalık iyiden iyiye kararmıştı. Pek iyi bildiğim arka kapıdan gizlice içeri girdim. İçeride ışık yoktu. Elektrik fenerimi yaktım, merdivenden çıktım. Felton odasında idi. Geldiğim kendisine haber verilince derhal geldi.

— Nasıl, iyi misiniz? Oh.. oh... Çok mühim işler becerdiniz Şimdi her halde istirahata ihtiyacınız vardır.

— Hayır, dedim. Hiç yorgun değilim.

— Nasıl olur? Bu kadar maceradan sonra insan yorulmaz mı?

— Hayır, dedim. İstirahata ihtiyacım yok. Madem ki hizmetimden memnun kaldınız, bana başka bir vazife veriniz.

Felton benim işe karşı bu kadar düşkünlük göstereceğimi tahmin etmemişti. Ensesini kaşıdı.

— Amma... şey...

Ben ısrar ettim:

— İşsiz durmam için hiçbir sebep göremiyorum.

— Hayır, iki gözüm.

İngiliz casus teşkilâtına yapmış olduğunuz hizmet şimdilik kâfi görülmüştür. (Siz bu ilk tecrübenizle bu işin ehli olduğunuzu ispat ettiniz.) İcap ederse ilerde gene hizmetinize müracaat ederiz.

BİTTİ

Hem meraklı Hem faydalı

Tefrikamız bitti. Bundan sonra her nushamızda okuyucularımızı her suretle alâkadar edecek faideli ve meraklı makaleler neşredeceğiz.

HASRET KAVUŞTURAN

§ Samatya'da Çamçak sokağında 50 numaralı evde Şerife hanım imzasile:

— Kastamoni devrekânı yalıyanlardan imam oğlu hemşirem Ayşe hanım yirmi senedenberi gaiptir. Onu arıyorum.

§ İzmir'de Arap fırını ittisalinde çıkmaz sokakta Osmaniye mahacirlerinden Osman oğlu İbrahim imzasile:

— Hemşirem Zümrüde hanım Balkan harbinden beri gaiptir. Onu arıyorum.

§ Gemlik'te balık pazarında 42 numaralı evde Gemlik mahacirlerinden Ayşe hanım imzasile:

— Balkan harbinde İstanbul'a geldim. Nuri isminde birile evlenmiştim. Beni bıraktı. Rivayete nazaran Çekmece'ye gitmiş. Ondan sonra haber alamadım. Kocamı arıyorum.

§ İzmit'te Yavuz harp gemisinde Midilli'li Berbercik oğullarından Hasan oğlu Bekir imzasile:

— 12 sene evvel Edremit'te gaip ettiğim ağabeyim Mehmet efendiyi arıyorum. Bilen varsa haber versin.

NELER OLUYOR?

Haydutlara karşı..

Geçen sene Amerikada elli banka soyulmuş. Bu nun üzerine Bankalar haydutlara karşı boğucu gaz kullanmağa karar vermişler. Müsellah haydutlar Bankaya girince ilk işleri vezneye hücum etmek olur. Veznedar haydutları görünce ufak bir hareket ile bir düğmeye basar. Bu suretle veznenin etrafında koridorda boğucu gazla dolar. Gaz vezne dairesine geçemez. Haydutlar daha koridorda iken bayılıp yere düşerler. Polisler geldikten sonra koridordaki boğucu gazları Supap vastasile def edilir. ve koridorun havası temizlenir.

Makinalı ahçı!

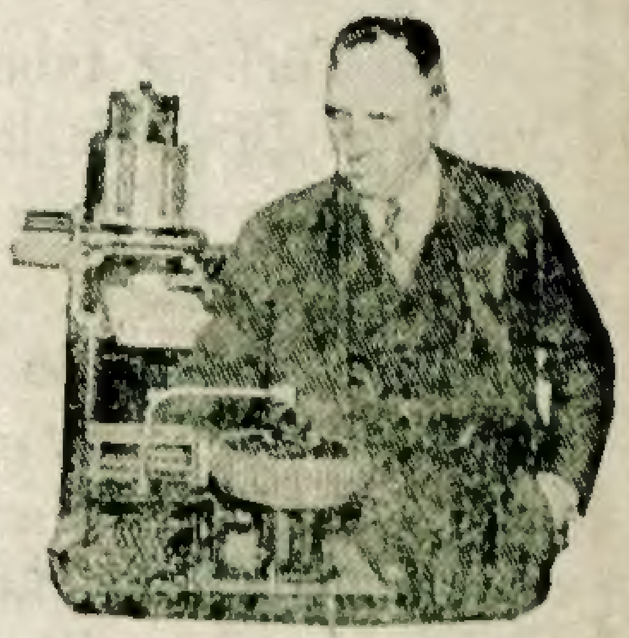

Nevyorkta bir makine keşfetmişler. Kendi kendine buğday pastası pişiriyor, yiyecek adamın önüne koyuyor ve yemek bittikten sonra tepsiyi kaldırıp ve tabakları yıkıyor. Kendi kendine işliyen bu makine Lokantalar için istifadelidir. Filhakika Makina hem ahçı, hem garson vazifesini görüyor, aynı zamanda deliğinden içine para atılmadıkça işlemediği için veznedara da hacet bırakmıyor. Makinenin pişirebileceği tabii basit yemeklerdir.

Aleti Amerika'lı bir muhteri yapmıştır. Makinalı ahçı ve hizmetçi daha şimdiden Amerika'nın birçok gazinolarına konulmuş ve rağbet kazanmıştır.

BİLGİ DAĞARCIĞI

Nevton'un Elması

Cazibei arziye kanununu keşfeden meşhur İngiliz âlimi Nevton 1642 senesinde doğmuş, 1727 senesinde ölmüştür. Nevton bir gün bahçede bir elma ağacının altında oturmuş. Kepler kanununu düşünüyormuş. Bir aralık ağaçtan bir elma düşmüş. Bu hadise âlimi derin düşüncelere sevketmiş. Bütün cisimleri dünyanın merkezine doğru çeken bu kuvvet nedir? Nevton kendi kendine buna benzer bir çok sualler sormuş. Netice de bu cazibe kuvvetinin yalnız dünyaya mahsus olmayıp bütün yıldızlarda mevcut olduğunu ve yıldızların bu kuvvet tesiri ile bir birlerinin etrafında döndüklerini anlamış. Bu suretle meşhur cazibei arziye kanununu keşfetmiştir. Bütün bunlar bir elmanın yere düşmesinden çıktığı için Nevton'un elması, mühim hadiselere yol açan ehemmiyetsiz vak'alara işaret hususunda kullanılmağa başlamıştır. Nevton ismi unutulmaz insanlardan biridir.

Machiavel

Floransa'lı tarihçi ve devlet adamıdır. (1469-1527). Prens ismindeki eseri meşhurdur. Kendisi vatanına çok hizmet etmiş bir adam olduğu halede Machiavel (Kia) ismi ve mesleği her lisanda hilekârlığın, iki yüzlülüğün ve insafsızlığın karşılığı olarak kullanılagelmiştir. Machiavel'in maksadı yer yer türeyen mütegallibeleri kırmak için kuvvetli bir istibdadın teessüs etmesine çalışmıştır. Kendisi aynı zamanda çok değerli bir tarihçidir. Aynı zamanda çok yüksek bir üslubu olan kıymetli bir muharrirdir. Machiavel kendi hükûmeti tarafından müteaddit defalar siyasî vazifelerle Fransa'ya İspanya'ya ve ezcümle (Şarlken) Charles-Quint'e gönderilmiştir.

HALK SÜTUNU

§ Urfanın camii kebir mahallesinden imam oğlu Ali efendiye:

— Yol parasını vermek kanunen mecburidir. Parası olupta vermiyenleri tabiî hapis ederler. Parası olmıyanlar bedenen yolda çalışıp borcunu ödemekle mükelleftir.

§ Mardin'de Server otelinde odabaşı Erzurum'lu Hakkı efendiye:

— Şurayı devlette bulunan evrakın tarih ve numarasını muntazam bir kâğıda yazınız ve mes'eledende bize yazdığınız gibi hülâseten bahsediniz. Mektuba koyup gazetemize gönderiniz. Ankara'ya yollıyalım.

§ İzmir'de Halkapınar iplik fabrikasında Bosna'lı Kerim ef. ye:

— Mademki validen ve kardeşlerin ölmüş, bankadaki paranın da makbuzu gaip olmuştur. O halde onların varisi olduğuna dair vaktile oturdukları mahalleden bir veraset hücceti alır, bankaya müracaat edersin. Senedin zayi olduğuna dairde ilan yaptırırsın bu suretle parayı kurtarmak mümkün olur.

§ Zonguldak'ta Burcaköy muallimi sabıkı Osman efendiye:

— Mektubunuzu Maarif vekâletine gönderdik. Bakalım ne diyecekler.

PİLEVNE

Muharriri: Kemalettin Şükrü

Karagözün tefrikası No. 16

— Türk'ler tabalarına hürriyet verdiler. Biz halâ kan kusturuyoruz. Hürriyet bizim de hakkımızdır.

Diye yazdı. Bu gazete böyle yazdığı için iki ay müddetle kapatıldı ve Rusya da bir taraftan balkanlarda tahrikâtına devam etmekle beraber diğer taraftan da bizim üzerimize harp açmak için hazırlıklarına başladı.

***

Maksadımız Rus harbinin baştan itibaren tarihini yazmak değildir. Eserimizi alâkadar eden bu harbin nasıl başladığını söylemektir. Gördük ve anladık ki Moskoflar Avrupayı:

— Türk'ler hıristıyanlara zulüm yapıyorlar.. Öldürüyorlar.. Diye ayaklandırmıştı. Halbuki hakikatten çok uzak olduğunu izah ettiğimiz bu ittihamlar, bu uydurma iftiralar ile balkanları aleyhimize fışkırtan bu eli martinli, beli baltalı vahşî sürü Rumeli köylerini, kasabalarını birer salhanaya çevirdi.

Yapmadığı zulüm kalmadı.

Kadın demedi, kız demedi, erkek demedi, çocuk demedi, rast geldiği insansanları kılıçtan geçirdi.

Bir taraftan (Pilevne) nin önünde mağlubiyetten mağlubiyete oğrayan düşman beceriksizlik ve acizliğinin acısını eli silâh tutmaz ihtiyarlardan, başı kınalı ihtiyar ninelerden, ağzı süt kokan masumlardan alıyordu.

Rus'ların silâhsız köylülere karşı yaptığı bu vahşete balkan hıristıyanları da iştirak ettiği için zavallı müslüman halk akın akın yerlerini yurtlarını terkederek İstanbul'a hicrete başladılar.

Bu hicret kafilesinin yürekler yakıcı feryatları ıstırap enini halinde gök yüzüne yükseliyordu.

Babası parçalanmış yavruları kucaklarında taşıyan dul kadınlar evlâtlarına içlerini çeke çeke, gözlerinden yaşlar boşana boşana ninni söyliyerek uyutuyorlardı:

Halkı kesip biçti düşman,
Kanlarını içti düşman!
Tutuşturdu nice köyü,
Nice ırza geçti düşman!

*

Yoksul kalmış dullar ağlar,
Gözlerinin yaşı çağlar!
Düşman kesmiş çocuğunu,
Anaları kara bağlar!

*

Ovaları yaktı Moskof,
Seyre gelip baktı Moskof!
Kadınları diri diri,
Ağaçlara çaktı Moskof!

Balkanlarda Moskof işkencelerinden kaçıp Istanbula gelen Rumeli muhacırları

Evet.. Bütün bu zulümler hep müslüman ahaliye yapılıyordu. Hani nerede Türk'lere medeniyet dersi vermek isteyen Rus efendileri!..

Hani nerede insaniyet namına sesini yükselten ve insanlığı ilk defa kendi tarihinin kanlı sayfalarında boğan Fransız sefiri (Şu dö Dori) cenapları!.

Moskof'lar balkanlara girdikleri zaman buraların hıristıyan ahalisini sarhoş ederek akıllarını başlarından alıyorlar ve sonra ellerine silâh ve cephane vererek müslümanlar üzerine saldırıyorlardı. Bunların [Batan] kasabasında yaptıkları zulüm ve cinayetler bilhassa pek dehşetlidir. (Ziştoy) civarında olan bu kasabada adeta muntazam sokak muharebesi olmuş, bütün köy halkı kılınçtan geçirilmiştir. Eğer kız kardeşi ile beraber bu müthiş katliamdan her nasılsa kurtulmağa muvaffak olan ihtiyar bir köylü gördüklerini anlatmamış olsaydı tarihin bu fecaatine kimse inanamazdı. Bakınız bu ihtiyar adam ne söylüyor:

[Bu vahşietlere hırıstıyanların kadınları da iştirak ettiler. Hattâ en çok iş gören de bunlar oldu.

Rus zabitlerinden bazıları bu kadınlara:

— Artık yeter.. Bırakınız!..

Dedikleri halde onların ellerinde pıçak, kama, evlere girdiler, kadınlarımızı soğuk kanlılıkla öldürdüler.

Genç kızları saklanmış oldukları yerlerden çıkarıp saçlarından sürüdüler ve elleri henüz babalarının kanı ile kıp kırmızı sarhoş kocalarının önlerine attılar.

Bu vahşilerde biçare kızların ırzlarına namuslarına geçtikten sonra gene kadınlar gelip kızları öldürdüler. Birdenbire öldürseler gene iyi.. Türlü eza ve cefalarla hem de saatlerce işkence ettikten sonra öldürdüler.

Zavallıların kollarını, bacaklarını vücutlarından birer birer ayırıyorlar, parmaklarını kırıyorlar, dişlerini söküyorlar, sonra da içinde

— Bitmedi —

Son Osmanlı Padişahları

Reşat, Vahdettin, Mecit,

Yazan : İzzet Ziya

Politika refikimizde tefrika edilmeğe başlanmıştır. Okuyunuz!

Müdürü mes'ul : Orhan Seyfi — Matbaai Ebüzziya.